

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud.: V. Dodon)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan)

ÎNCHEIERE

13 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului depus de Mitrofan Valeriu,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
Mitrofan Valeriu împotriva Centrului de Excelență în Construcții cu privire la
obligarea eliberării informației și repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 06 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul depus de Mitrofan Valeriu și menținută hotărârea din 10 decembrie
2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă:

La 22 septembrie 2020, Mitrofan Valeriu a depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău cu privire la obligarea la eliberarea informației și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii indică că, la 14 august 2020, a expediat cererea privind accesul la informație nr. 08/20 prin care a solicitat ca administrația Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău să-i permită de a face cunoștință și de a efectua fotocopia filelor din Registrul documentelor de ieșire (acel Registru unde este indicată, data, numărul de înregistrare, cine a expediat, cu i-a fost expediat scrisoarea sau documentul și conținutul sau numele documentului recepționat) ce cuprinde perioada ianuarie-decembrie 2018, documente solicitate în cererea privind accesul la informație nr. 08/20 din 14 august 2020, precum și încasarea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei din contul Centrului de Excelență în Construcții în beneficiul lui Valeriu Mitrofan pentru încălcarea dreptului de acces la informație.

Reclamantul a menționat că documentele solicitate au un caracter public și nu cad sub incidența informației oficiale cu caracter limitat. Până la momentul depunerii cererii în instanța de judecată, 22 septembrie 2020, nu a recepționat copia documentelor solicitate prin cererea nr. 08/20 din 14 august 2020, fapt care în viziunea reclamantului contravine prevederilor art. 16 alin. (1) din Legea privind accesul la informație. Autoritățile publice potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra

problemelor de interes personal.

Cu privire la încasarea prejudiciului moral reclamantul Mitrofan Valeriu a explicat că solicitarea formulată în cererea înregistrată la Centrul de Excelență în Construcții la 14 august 2020 sub nr. 08/20 nu era pur formală, din contra, aceasta urmând să satisfacă interesul lui de a ști cum sunt gestionate problemele, bunurile imobile și resursele financiare la Centrul de Excelență în Construcții.

Reclamantul a afirmat că cererea de acces la informație conținea suficiente indicii care ar fi permis unei autorități diligente identificarea și comunicarea informației ce-l interesa, însă Centrul de Excelență în Construcții din orașul Chișinău, acționând în mod deliberat, a ales să nu-i ofere posibilitatea de a lua cunoștință și de a efectua fotocopia documentelor solicitate în cerere, în termenul prevăzut de lege.

Comportamentul administrației Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău denotă tendința de a acționa deliberat în vederea îngrădirii nejustificate a dreptului lui la informație, miza pe care o avea la obținerea informației solicitate, iar instanța de judecată în cazul dat are menirea de a stabili că comunicarea peste termen a informațiilor solicitate sau neeliberarea documentelor solicitate i-a cauzat în mod indubitabil anumite suferințe psihice. În această ordine de idei, principiul legalității, care este unul fundamental în statul de drept, obligă autoritățile să se conducă în activitatea acestora exclusiv de lege și nu de emoții sau de frustrări, iar eventualele abuzuri din partea justițiabililor urmează a fi contracarate tot în limitele și potrivit procedurilor stabilite de lege.

Reclamantul a evidențiat că, ținând cont de forma vinovăției pârâtului la cauzarea prejudiciului în mod echitabil, suma de 5000 lei este suficientă pentru a compensa orice prejudiciu de ordin moral cauzat prin refuzul de a furniza informația solicitată în cerere.

În instanță a solicitat constatarea încălcării dreptului privind accesul la informație de către Instituția Publică Centrul de Excelență în Construcții în legătură cu neeliberarea în termen a copiilor documentelor solicitate, obligarea la permiterea de a face cunoștință și de a efectua fotocopia fișelor din Registrul documentelor de ieșire ce cuprinde perioada ianuarie – decembrie 2018, solicitată în cererea privind accesul la informație nr. 08/20 din 14 august 2020 expediată Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău și încasarea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei cauzat prin refuzul nelegitim de a furniza informație sau prin alte acțiuni ce prejudiciază dreptul de acces la informație și satisfacerea neîntârziată a cererii solicitantului.

Prin hotărârea din 10 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de Mitrofan Valeriu.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 13 decembrie 2021, Mitrofan Valeriu a contestat cu apel hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 10 decembrie 2021, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 06 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Mitrofan Valeriu și menținută hotărârea din 10 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Pentru a respinge acțiunea instanțele ierarhic inferioare au reținut că, la 14 august

2020, Mitrofan Valeriu a înaintat Centrului de Excelență în Construcții cererea privind accesul la informație nr. 08/20, prin care a solicitat ca administrația Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău să-i permită de a face cunoștință și de a efectua fotocopia filelor din Registrul documentelor de ieșire (acel Registru unde este indicată, data, numărul de înregistrare, cine a expediat, cu i-a fost expediat scrisoarea sau documentul și conținutul sau numele documentului recepționat) ce cuprinde perioada ianuarie-decembrie 2018.

Prin răspunsul nr. 01-13/155 din 03 septembrie 2020 Centrul de Excelență în Construcții din orașul Chișinău a comunicat petiționarului Mitrofan Valeriu disponibilitatea de a-i furniza informațiile deținute potrivit scrisorilor comunicate anterior, conform procedurii și condițiilor legale reflectate în răspuns, însă, aceste informații urmau a fi furnizate doar după achitarea prealabilă a costului cheltuielilor suportate de către Centru pentru prelucrarea acestora, ceea ce în speță nu a avut loc.

Or, Mitrofan Valeriu nu a anexat nici la acțiunea depusă nici la cererea de apel probe care să dovedească conformarea la cerințele puse de Centrul de Excelență în Construcții pentru satisfacerea cererii nr. 08/20 din 14 august 2020, și anume, Mitrofan Valeriu nu a efectuat plata pentru prelucrarea informației solicitate.

Sub acest aspect, instanțele au subliniat că condițiile de plată, impuse reclamantului/apelant prin răspunsul nr. 01-13/155 din 03 septembrie 2020 sunt conforme legii, în special, art. 20 din Legea privind accesul la informație conține reglementări în acest sens.

Mai mult, satisfacerea cererii reclamantului în forma solicitată de ultimul prin „obligarea administrației Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău să-i permită de a face cunoștință și de a efectua fotocopia filelor din Registrul documentelor de ieșire (acel Registru unde este indicată, data, numărul de înregistrare, cine a expediat, cu i-a fost expediat scrisoarea sau documentul și conținutul sau numele documentului recepționat) ce cuprinde perioada ianuarie-decembrie 2018”, ar duce la încălcarea de către Centrul de Excelență în Construcții a prevederilor art.11 alin.(1) pct.3 al Legii nr.982/2000 privind accesul la informație, care prevede că, furnizorul de informații, în conformitate cu competențele care îi revin, este obligat: să respecte limitările accesului la informație, prevăzute de legislație, în scopul protejării informației confidentiale, vieții private a persoanei și securității naționale. Or, fotocopiarea sau vizualizarea întregului suport care conține informații cu acces liber și concomitent cu acces limitat este de natură să afecteze drepturile constituționale ale persoanelor a căror informații personale sunt protejate în sensul art.7 alin.(2) lit. c) al Legii nr.982/2000 privind accesul la informație fie a căror informații ce țin de activitatea economică / comercială care de asemenea este protejată potrivit art.7 alin.(2) lit. b) al Legii nr.982/2000 privind accesul la informație.

La 03 ianuarie 2023, Mitrofan Valeriu a depus recurs împotriva deciziei din 06 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului a indicat că, nu au fost elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, concluziile instanțelor fiind în contradicție cu circumstanțele cauzei, iar normele de drept au fost aplicate eronat.

A specificat că instanțele au apreciat în mod arbitrar probatoriul care dovedește achitarea unor sume în contabilitatea instituției pârâte. Mai mult ca atât, în viziunea recurentului nu sunt necesare careva resurse financiare pentru prelucrarea informației solicitate, or informația nu trebuie prelucrată ci doar prezentat pentru informare însăși Registrul documentelor de ieșire pentru perioada ianuarie-decembrie 2018.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia "Procedura contenciosului administrativ" din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea menționată, prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Aceleași considerente de deduc și din interpretarea art. 195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art. 3 alin. (3) din Codul de procedură civilă către stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art.169–171. Legea procedurală civilă care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare *nu are putere retroactivă*.

În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, la examinarea admisibilității recursului, va aplica prevederile Codului administrativ în redacția în vigoare la data declarării recursului.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art.245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 06 septembrie 2022, în ședință publică.

Materialele cauzei atestă că atât dispozitivul deciziei cât și decizia motivată au fost expediate prin oficiul poștal la o altă adresă decât cea indicată în cererea de apel și respectiv corespondența a rămas nereclamată, fiind restituită cu mențiunea "Plecat".

În condițiile enunțate, odată ce notificarea actului judecătoresc nu a avut loc, instanța de recurs constată respectarea de către Mitrofan Valeriu a termenului prevăzut de art.245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului) la declararea recursului.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ (în redacția în vigoare

la data declarării recursului), Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului). În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Mitrofan Valeriu.

În conformitate cu art.230 și art.246 din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului), Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Mitrofan Valeriu, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte,
judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă